

जंगल मीटिंग

लेखन – डॉ. प्रमोद कुमार तिवारी

चित्रांकन – श्रेयस रजनीश व्यास

आभार

कार्यक्रम समन्वयक

प्रो. उषा शर्मा, प्रोफ़ेसर एवं प्रभारी,
राष्ट्रीय साक्षरता केंद्र प्रकोष्ठ, एन.सी.ई.आर.टी., दिल्ली

लेखन

डॉ. प्रमोद कुमार तिवारी

चित्रांकन

श्रेयस रजनीश व्यास

मार्गदर्शन

प्रो. नीना सबनानी, एनिमेटर एवं सहायक संकाय,
डिज़ाइन विभाग, भारतीय प्रौद्योगिकी संस्थान, हैदराबाद

आभार ज्ञापन

श्री श्याम सिंह सुशील, लेखक

श्री अक्षय कुमार दीक्षित, मेंटर, शिक्षा निदेशालय, दिल्ली प्रशासन, दिल्ली
डॉ. प्रसाद एस ओंकार, प्रमुख (डिज़ाइन) एवं एसोसिएट प्रोफ़ेसर, आई.आई.टी., हैदराबाद
प्रो. दीपक जॉन मैथ्यू, प्रोफ़ेसर, डिज़ाइन विभाग, आई.आई.टी., हैदराबाद
श्री डेल्विन जूड रेमेडियोज, सहायक प्रोफ़ेसर, डिज़ाइन विभाग, आई.आई.टी., हैदराबाद
श्रीमती अंकिता रॉय, सहायक प्रोफ़ेसर, डिज़ाइन विभाग, आई.आई.टी., हैदराबाद
डॉ. मोहम्मद शाहिद, सहायक प्रोफ़ेसर, डिज़ाइन विभाग, आई.आई.टी., हैदराबाद
डॉ. सौरव देवरी, सहायक प्रोफ़ेसर, डिज़ाइन विभाग, आई.आई.टी., हैदराबाद
डॉ. शुहिता भट्टाचार्जी, सहायक प्रोफ़ेसर, उदार कला विभाग, आई.आई.टी., हैदराबाद
श्री गौतम गोस्वामी, सहायक प्रोफ़ेसर, एनीमेशन एवं मल्टीमीडिया विभाग,
बिरला प्रौद्योगिकी संस्थान, जयपुर

श्री मोहम्मद शाह आलम, वरिष्ठ परामर्शदाता (आई.सी. टी.),
राष्ट्रीय साक्षरता केंद्र प्रकोष्ठ, एन.सी.ई.आर.टी., दिल्ली
सुश्री भावना खेड़ा, कनिष्ठ परियोजना अध्ययता,
राष्ट्रीय साक्षरता केंद्र प्रकोष्ठ, एन.सी.ई.आर.टी., दिल्ली

जंघलब सडा

लिखनि

ड° प्रमोद कुमाब

चित्राङ्कण

श्रेयाछ बजनीश ब्यास

विद्यया ऽ मृतमश्नुते

एन सी ई आर टी
NCERT

राष्ट्रीय शैक्षिक अनुसंधान और प्रशिक्षण परिषद्
NATIONAL COUNCIL OF EDUCATIONAL RESEARCH AND TRAINING

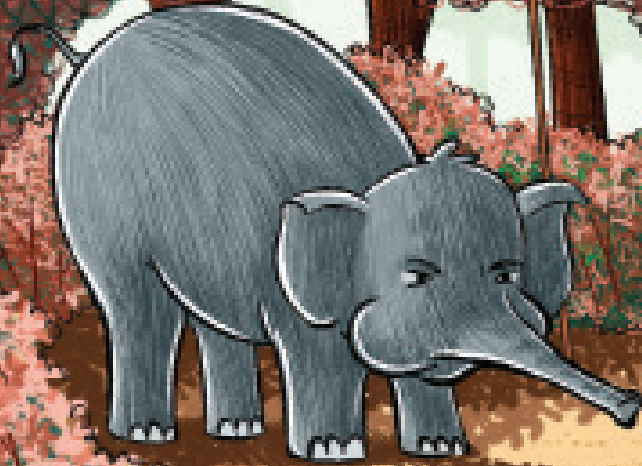
চুলবুল নিগনি আৰু বিটু শালিকাৰ ৰাতিপুৱাৰ পৰা উশাহ লোৱাৰ সময়ো নাছিল।
তেওঁলোকক সকলোৰে ঘৰলৈ গৈ আৰু আজি অনুষ্ঠিত হ'বলগীয়া সভাৰ বিষয়ে
সকলোকে কোৱা আৰু তেওঁলোকক সন্মানসহকাৰে নিমন্ত্ৰণ কৰাৰ দায়িত্ব দিয়া
হৈছিল।

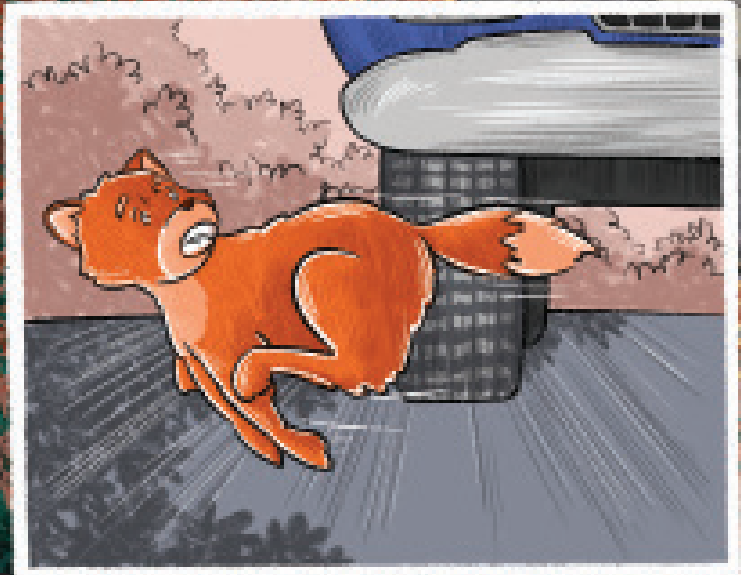
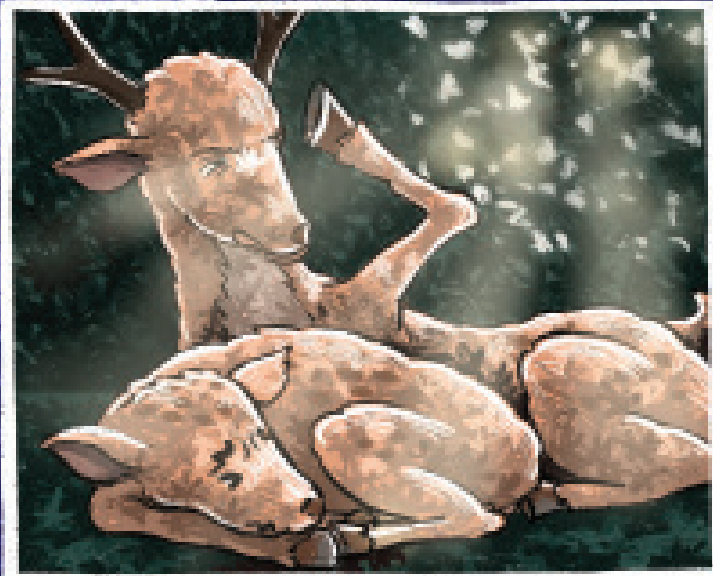
“সেই কোণটো
পৰিষ্কাৰ কৰা
হোৱা নাই!

আপাতকালীন বৈঠক

যোৱা 10 বছৰত,
মানুহৰ কাৰ্যকলাপৰ
বহুতো পাৰ্শ্বক্ৰিয়া
জীৱ-জন্তুৰ জীৱনত
দেখা গৈছে। ভৱিষ্যতে
তেওঁলোকক কেনেদৰে
এৰাই চলিব লাগে
সেই বিষয়ে বৈঠকখন
অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল।

“তেওঁলোকক মোৰ
পোহৰ কম হৈছিল
নেকি?”

সকলো জন্তু আৰু চৰাই আহি পোৱাৰ পিছত সভাখন
আৰম্ভ হৈছিল।

“মোক কওঁক,
নতুন প্ৰজন্মই ইয়াৰ
মূল্যবোধ পাহৰি গৈছে
নেকি?”

“আমাক
ডাঙৰকেইজনক
সকলোকে কিয় নিমন্ত্ৰণ

“ডিমৰু দাদা, থং
নকৰিব।

“

আমি আপোনাক
পাহৰি যোৱা
নাই। অহা সপ্তাহত
গছ আৰু উদ্ভিদৰ
এখন পৃথক সভা
ৰখা হৈছে।

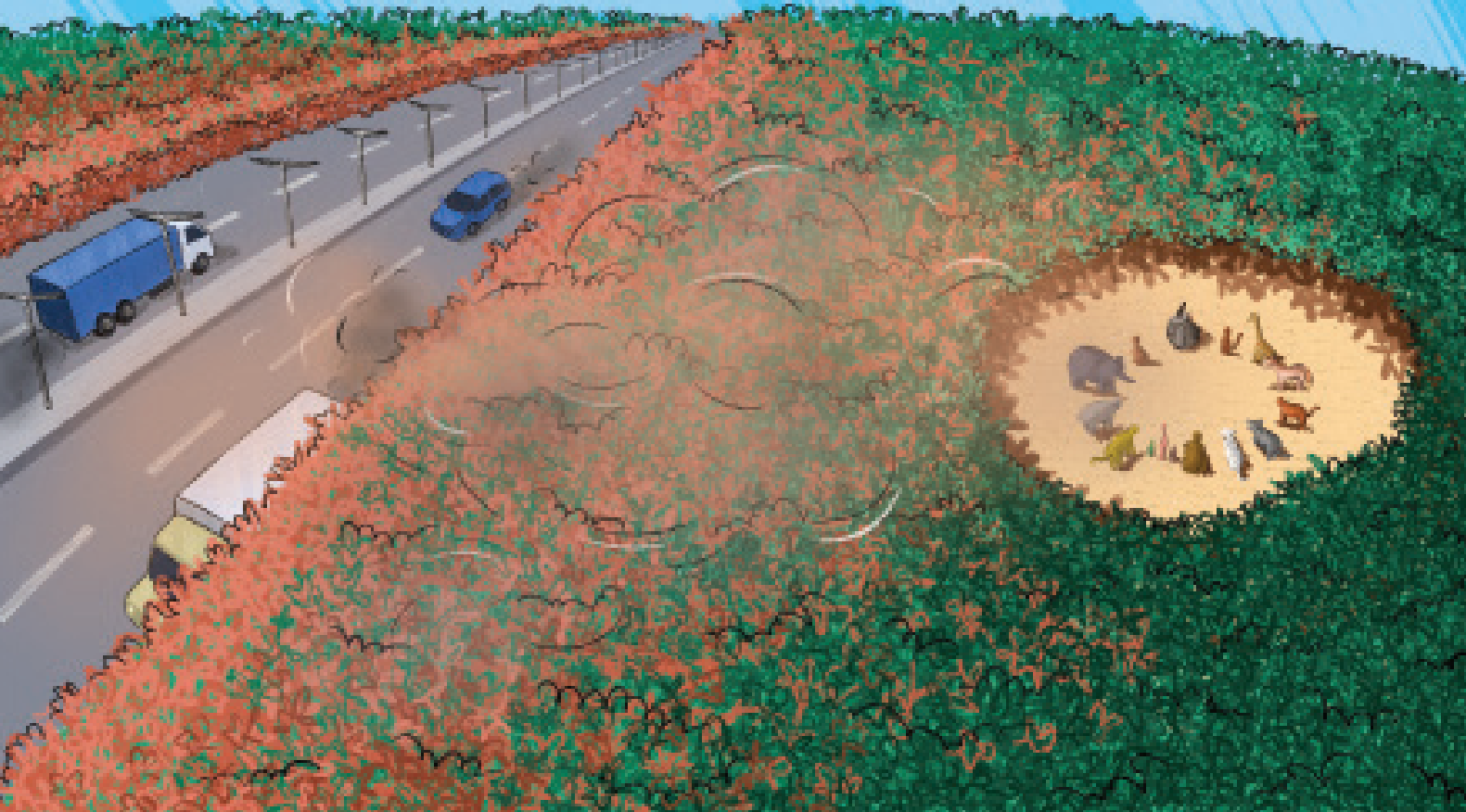

“এইটো কি কথা?
যেতিয়া আমি
একেলগে থাকোঁ আৰু
আমাৰ আনন্দ আৰু
দুখবোৰ ভাগ বতৰা
কৰোঁ, তেতিয়াহ’লে
আমাৰ সভা কিয়
বেলেগ বেলেগ হ’ব?”

মানুহৰ এই
অত্যাচাৰ আমাৰ
ওপৰতো ঘটি
আছে।

যদি আমি
সকলোৱে
একেলগে
পৰিকল্পনা কৰোঁ,
তেতিয়াহে ই
সফল হ’ব।

ৰাস্তাৰ ফালে মুখ কৰি
থকা মোৰ শাখাটো
সদায়য়েই নিশ্চিহ্ন হৈ
থাকে। উদ্ভিদ আৰু
প্ৰাণীৰ সমস্যা আন
এটা।

পীপাল দাদাই ঠিকেই
কৈছে

এই সভাত গছ-
গছনিও অন্তৰ্ভুক্ত
কৰা হ'ব

তেওঁলোকৰ কথাবোৰো
কাৰ্যসূচীত অন্তৰ্ভুক্ত
কৰিব লাগে...

আৰু কাৰ্যক্রমবোৰ
আগুৱাই নিয়া
উচিত।

এতিয়া মই মনু মোৰাক
সকলো সমস্যাৰ বিষয়ে
আমাক ক'বলৈ অনুৰোধ
কৰিম।

এটা এটাকৈ মনুৱে সকলো সমস্যা সকলোৰে সন্মুখত
ৰাখিলে।

পানীৰ প্ৰাকৃতিক উৎস
নাইকিয়া হোৱা।

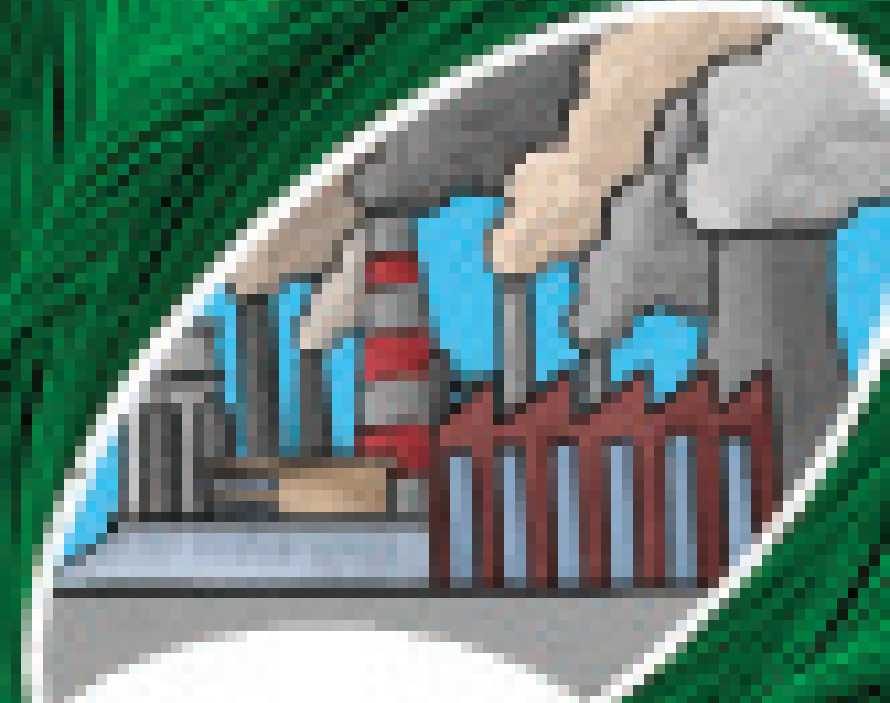
বান্ধ নিৰ্মাণ কৰি পানীৰ
একচেটিয়া অধিকাৰ কৰা।

গোটেই ৰাতি ৰাস্তাত ডাঙৰ
লাইট জ্বলোৱা।

বিকিৰণৰ ফলত জীৱ-
জন্তুৰ মৃত্যু হোৱা।

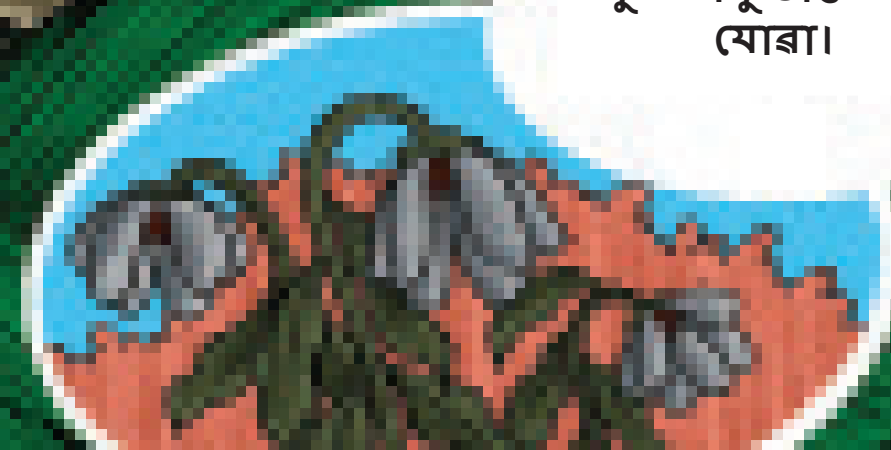
ধূলি আৰু ধোঁৱা বৃদ্ধি
হোৱা।

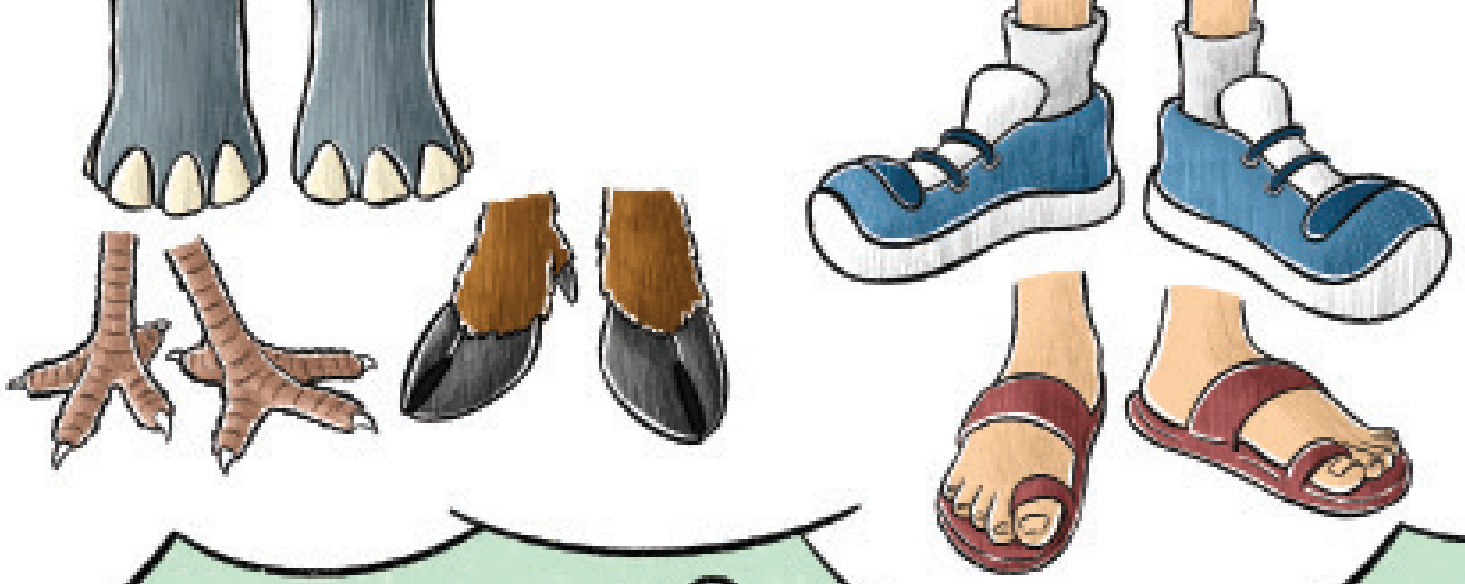
বনাঞ্চল নিৰন্তৰ সংকুচিত
হোৱা।

গছ কাটি ডাঙৰ ৰাস্তা নিৰ্মাণ
কৰা।

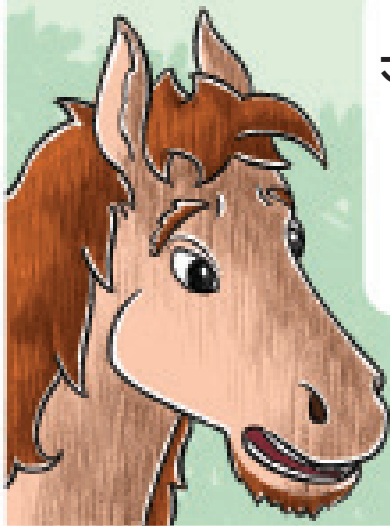

ফুল আৰু উদ্ভিদ মৰি
যোৱা।

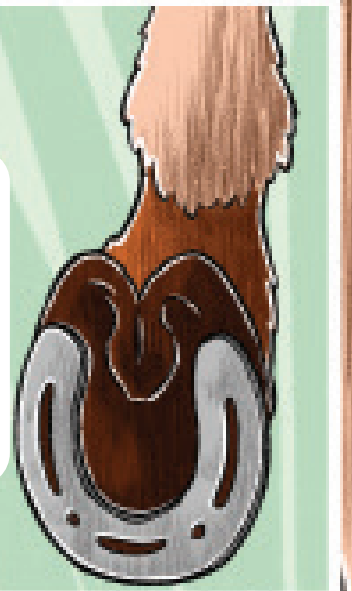
... আপুনি মোৰ কথাটো
শুনক। বাস্তা আৰু
কংক্ৰিটৰ মজিয়াত
খোজ কঢ়াটো বহুত
কঠিন কাম।

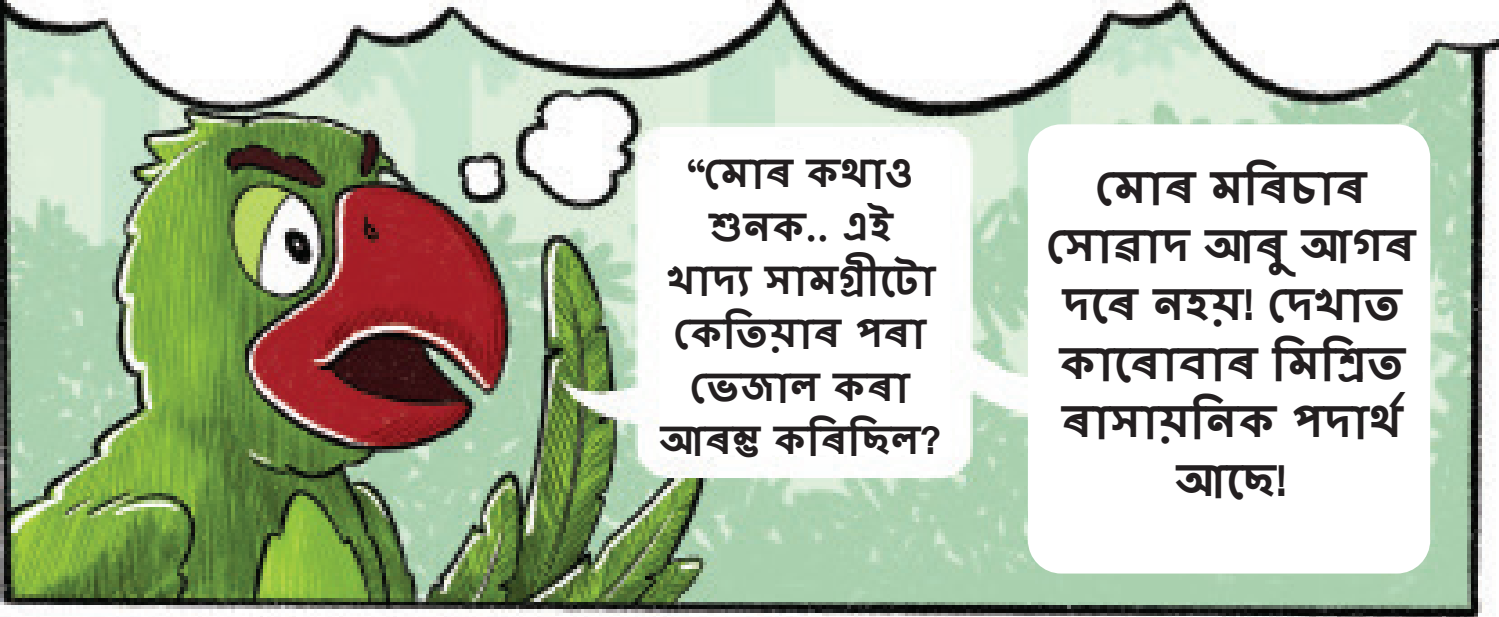
মই শুনিছিলো যে দুই
প্ৰকাৰৰ প্ৰাণী আছে
- জোতা পিন্ধা আৰু
জোতা নিপিন্ধা।

আৰু মই ভাবিছিলো
যে মই আন এক
ধৰণৰ প্ৰাণীৰ
ভিতৰত পৰোঁ।

কিন্তু চাওক!
এই মানুহবোৰে
মোক জোতা
পিন্ধিবলৈ বাধ্য
কৰিছিল।

“মোৰ কথাও
শুনক.. এই
খাদ্য সামগ্ৰীটো
কেতিয়াৰ পৰা
ভেজাল কৰা
আৰম্ভ কৰিছিল?”

মোৰ মৰিচাৰ
সোৱাদ আৰু আগৰ
দৰে নহয়! দেখাত
কাৰোবাৰ মিশ্ৰিত
ৰাসায়নিক পদাৰ্থ
আছে!

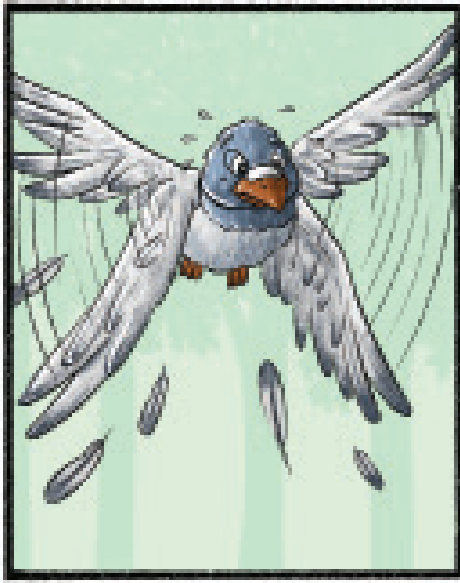
এইটো
কোনে
ক'লে?!

মইও
কিবা
এটা ক'ব
বিচাৰিছো

মই! মিনি
পৰুৱা! আমি
ইমান বিচলিত
হৈ পৰিছো।
এই মানৱ
শিশুসকলে
আমাক য'তেই
দেখে অকল
সিহঁতে আমাৰ
জীৱন ল'বলৈয়ে
সাজু হয়।

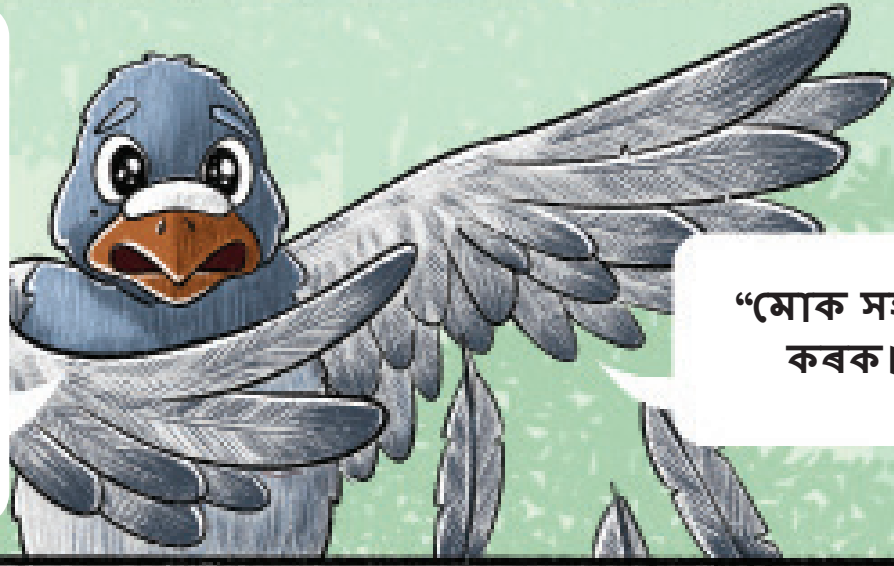
আমিতো
তেওঁলোকক
কেতিয়াও কষ্ট
দিয়া নাই।

পলম হোৱাৰ বাবে মই
দুঃখিত।

এইয়া চোৱা!
মোৰ কিমান
পাখি সৰিব
ধৰিছে।

মোৰ
পূৰ্বপুৰুষসকলৰ
সৈতে এইটো
কেতিয়াও হোৱা
নাছিল।

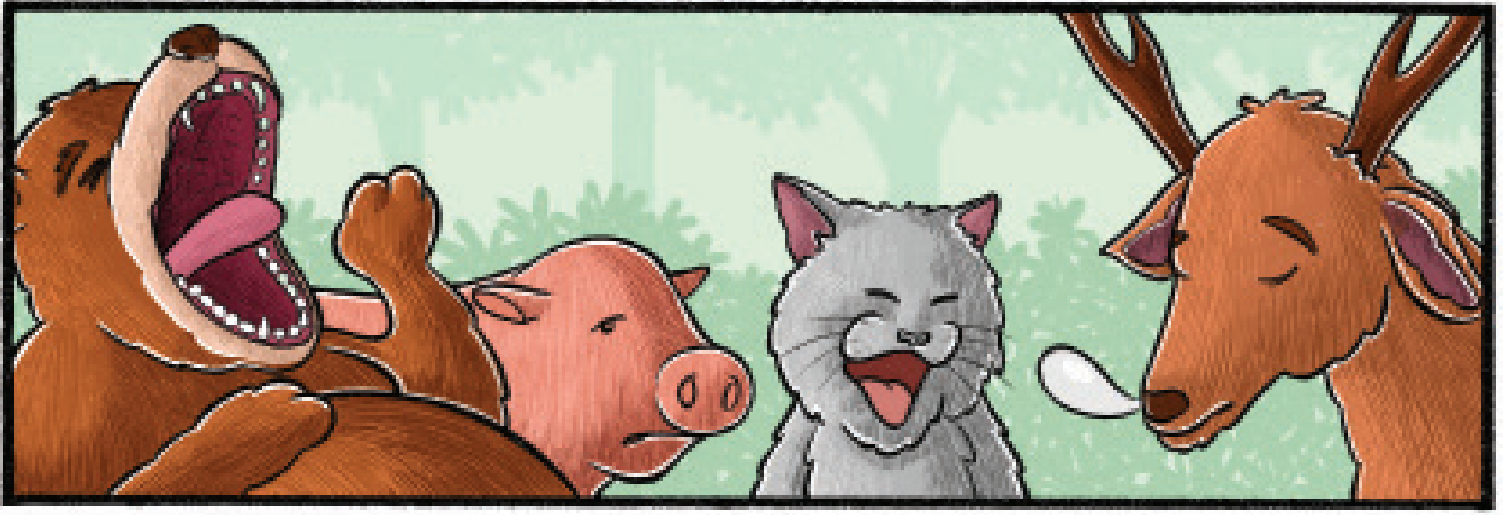
“মোক সহায়
কৰক।

হে ভগৱান! তুমি
কাৰোবাৰ নালৰ
পৰা ওলোৱা
পানী খোৱা
নেকি?

পানী দূষিত বুলি
নক'ব আকৌ!

ইয়াত সকলোৱে
নিজৰ সমস্যাবোৰ
কৈ আছে, গতিকে
তুমালোকে পিছফালে
শুই আছা নেকি?

বক্সকল, এইটো
এটা অতি গুৰুতৰ
বিষয়। আমি ইয়াক
গভীৰভাৱে চিন্তা
কৰিব লাগিব।

এইটো এটা অতি গুৰুতৰ বিষয়। আমি ইয়াক
গভীৰভাৱে চিন্তা কৰিব
লাগিব।

লগতে,
মানুহক
কথোপকথনৰ
বাবে আমন্ত্ৰণ
জনোৱা
উচিত।

আৰু ইয়াৰ লগে লগে মুন্সু শামুকৰ
ধন্যবাদ ভোটৰ পিছত বৈঠকখন সমাপ্ত
হয়।

विद्यया ऽ मृतमश्नुते

एन सी ई आर टी
NCERT

राष्ट्रीय शैक्षिक अनुसंधान और प्रशिक्षण परिषद्
NATIONAL COUNCIL OF EDUCATIONAL RESEARCH AND TRAINING